

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobkyne: **R., a.s.**, IČO: X., so sídlom G., zast.: *JUDr. D.*, advokátom so sídlom R., proti žalovanej: **Národná banka Slovenska**, so sídlom Imricha Karvaša č. 1, Bratislava, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia** správneho orgánu, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobu **z a m i e t a**.

Žalobkyni právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska č.: GUV-1005/2008 zo dňa 03.06.2008 ako odvolacieho orgánu žalovanej správny orgán bol zmenený výrok prvostupňového rozhodnutia žalovanej č. VG2-7656-4/2007 zo dňa 30.08.2007 tak, že žalobkyni bola v zmysle § 38 ods. 1 písm. a) a písm. b) a § 38 ods. 2 zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom (ďalej na účely tohto rozsudku len „*zák. č. 747/2004 Z.z.*“) uložená poriadková pokuta vo výške 400.000,- Sk za to, že žalobkyňa

- sťažovala výkon dohľadu na diaľku neposkytnutím vyžiadaných údajov, dokladov a informácií súvisiacich s dohliadaným subjektom a

- sťažovala postup v konaní o uložení poriadkovej pokuty počas druhostupňového konania o rozklade neposkytnutím potvrdení zo dňa 15.05.2007 a 17.05.2007 na účely znaleckého dokazovania a tiež nesplnením si svojej povinnosti predložiť hodnoverný doklad o zabezpečení zhotovenia znaleckého posudku Kriministickým a expertíznym ústavom Policajného zboru v Bratislave.

Svoje pozmeňujúce rozhodnutie žalovaná odôvodnila tým, že žalobkyňou predložená kópia písomného potvrdenia z 15.05.2007 o prevzatí „CD nosiča, resp. prístup k jeho inštalácii, na ktorom sú nahraté časti databázy poisťovne – zoznamy poistných zmlúv, zoznamy poistných udalostí a zoznam redukovaných zmlúv“ obsahuje aj – nad rámec obsahu potvrdenia, ktoré má k dispozícii žalovaná – text o prevzatí „1 ks CD súboru MS Excel – zoznam poistných zmlúv poisťovne platných aj zrušených (s výplatou odkupnej hodnoty)“.

Za účelom overenia hodnovernosti rovnakých a pritom textovo odlišných potvrdení z 15.05.2007 požiadala žalovaná o predloženie originálu písomnosti. Originál uvedeného potvrdenia však nebol žalobkyňou v rámci konania predložený, a to ani po výzve odvolacieho orgánu z 19.12.2007.

Ďalej žalovaná po preskúmaní zvyšných údajov (zoznam všetkých sadzieb, respektíve typov poistných zmlúv, ktoré žalovaná ako poisťovňa používa) zistila, že je neúplný. Napríklad zo strany žalovanej neboli predložené poistno-matematické modely používané pri zmluvných typoch označovaných ako produkty UDP-K, UDP-JK, UDP-K-Pôžička a UDP-JK-Pôžička. Toto všetko viedlo žalovanú k záveru, že žalobkyňa marila výkon dohľadu (a aj napriek tomu, že žalobkyňa svojimi viacerými listami požiadala žalovanú o predĺženie lehoty na predloženie požadovaných údajov, ktoré však nepredložila).

Preto žalovaná podľa ustanovenia § 38 ods. 1 písm. a) zák. č. 747/2004 Z.z. z dôvodu sťažovania výkonu dohľadu na diaľku, a to neposkytnutím požadovaných údajov, dokladov a informácií súvisiacich s dohliadaným subjektom uložila žalobcovi poriadkovú pokutu vo výške 400.000,-Sk.

II.

Následne orgán žalovanej - Banková rada ako orgán oprávnený na mimoriadne preskúmanie právoplatného rozhodnutia na základe podnetu žalobkyne z 11.06.2008 (návrh na autoremedúru) rozhodnutím z **24.09.2008 č.: GUV – 1005/2008 – 2** podľa § 32 ods. 5 zák. č. 747/2004 Z.z. zmenila pôvodné právoplatné druhostupňové rozhodnutie žalovanej zo dňa 03. júna 2008 č. GUV – 1005/2008 v texte prvej vety tak, že po zmene prvá veta samotného výroku právoplatného druhostupňového rozhodnutia žalovanej znie nasledovne:

„P. a.s., G., IČO: X. (dohliadanému subjektu) sa – na základe ustanovení 38 ods. 1 písm. a) a § 38 ods. 2 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom – ukladá poriadková pokuta vo výške 400.000.-Sk (slovom štyristo tisíc slovenských korún) a to z dôvodu sťažovania výkonu dohľadu na diaľku nad poisťovňou R. v dôsledku porušenia § 35 ods. 1 v spojení s § 2 ods. 7 zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v spojení s § 42 ods. 1a 9 zákona č. 95/2002 o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré spočívalo v neposkytnutí určitých údajov, dokladov a informácií súvisiacich s dohliadaným subjektom a požadovaných listom Národnej banky Slovenska č. ODO-6788/2007 zo dňa 20.6.2007.“

Zvyšné časti výroku druhostupňového rozhodnutia žalovanej č.: GUV-1005/2008 zo dňa 03.06.2008 zostali nezmenené.

Podľa § 32 ods. 5 zák. č. 747/2004 Z.z. právoplatné rozhodnutie môže z vlastného alebo z iného podnetu preskúmať banková rada. Banková rada preskúmané rozhodnutie zmení alebo zruší, ak bolo vydané v rozpore so zákonom alebo s iným všeobecne záväzným právnym predpisom a od jeho právoplatnosti neuplynuli tri roky. Pre rozhodnutie je rozhodujúci skutkový a právny stav v čase vydania preskúmaného rozhodnutia. Proti tomuto rozhodnutiu bankovej rady nemožno ďalej podať rozklad.

Toto svoje rozhodnutie žalovaná odôvodnila tým, že žalobkyňa tvrdila v svojom návrhu na autoremedúru, že druhostupňové rozhodnutie žalovanej vychádzalo z nepravdivých podkladov a informácií. Súčasne žalobkyňa tvrdila, že zo strany niektorých úradníkov žalovanej bola vykonaná nežiaduca účelová manipulácia s jej korešpondenciou. Ako príklad uviedla svoj list z 05.05.2008, ktorý po svojom odoslaní jej bol vrátený poštou dňa 30.05.2008 ako neprevzatý žalovanou a až na základe opätovného odoslania 02.06.2008 si ho žalovaná prevzala v deň vydania druhostupňového rozhodnutia.

Žalovaná vyzvala žalobkyňu listom z 23.06.2008 na skonkretizovanie a doplnenie údajov ako aj o bezodkladné zaslanie kópie objednávky žalobkyne z 03.04.2008 adresovanej Kriminalistickému a expertíznemu ústavu Policajného zboru v Bratislave. Takisto vyzvala na predloženie originálov listov – potvrdení zo dňa 15.05.2007 a 17.05.2007. Listom zo 14.06.2008 žalobkyňa uviedla, že všetky údaje z podaní z 11.06.2008 sú priložené v prílohe cit. listu alebo už boli žalovanej zaslané ako prílohy iných podaní. Navyše potvrdenia zo dňa 15.05.2007 a 17.05.2007 boli žalobkyňou už raz predložené vo forme úradne overených kópií predmetných potvrdení, ktoré majú podľa žalobkyne v zmysle § 56 ods. 1 písm. a) zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (notársky poriadok) platnosť originálu a svojim obsahom a štruktúrou sú úplne zhodné s originálom. Navyše tieto originály, ktoré má žalobkyňa k dispozícii, nepodliehajú dokazovaniu, pretože tieto originály sú známe žalovanej z jej úradnej činnosti, a predloží ich iba len na nahliadnutie a porovnanie na ústnom prejedení rozkladu pred Bankovou radou žalovanej.

Žalovaná už v predchádzajúcom konaní vyslovila svoj názor, že notár pri osvedčovaní pravosti listiny neosvedčuje na rozdiel od znalca, že pri osvedčovaní nebola predložená kópia podkladovej listiny, ktorá je pravá, resp. nebola medzičasom pozmenená. Pričom pre riadne dokazovanie bolo podľa žalovanej potrebné preveriť text z potvrdenia z 15.05.2007:

“Nad rámec vyššie uvedeného potvrdenia potvrdzujem prevzatie 1 ks CD súboru MS Excel – zoznam poistných zmlúv poisťovne platných aj zrušených (s výplatou odkupnej hodnoty)“ ako aj z potvrdenia zo 17.05.2007: “Potvrdzujem, že CD nosič s požadovanými údajmi, ktorý bol dňa 15.5.2007 sprístupnený v počítači poisťovne a zároveň fyzicky prevzatý za účelom dohľadu (poistné zmluvy platné aj zrušené s výplatou odkupných hodnôt ....)“, ktoré vety sa na origináloch žalovanej nenachádzajú.

Ďalej žalovaná v svojom odôvodnení skonštatovala, že dňa 20.03.2008 sa na pracovisko žalovanej dostavil zástupca žalobkyne, Ing. F., ktorý predložil za účelom nahliadnutia a vyhotovenia kópií dve zalaminované listiny, a po nich vyhlásil, že ide o originály predmetných potvrdení z 15. a 17. 05.2007. Súčasne vyhlásil, že žalobkyňa na svoje náklady čo najskôr zabezpečí vyhotovenie znaleckého posudku o pravosti a nepozmenenosti obsahu zalaminovaných listín a podpisu na Kriminalistickom a expertíznom ústave Policajného

zboru. Napriek tomuto vyhláseniu však žalobkyňa nepredložila žalovanej hodnoverný doklad o zabezpečení vyhotovenia znaleckého posudku a ani samotný znalecký posudok.

Preto podľa žalobkyne neobstojí tvrdenie žalobkyne, že nemarila výkon dokazovania v druhostupňovom konaní o uložení poriadkovej pokuty, keďže žalobkyňa nikdy doteraz žalovanej nepredložila požadovaný hodnoverný doklad o zabezpečení vyhotovenia požadovaného znaleckého posudku.

Takisto námietku žalobkyne, že jej list datovaný z 05.05.2008 bol odoslaný žalovanej s veľkým oneskorením, žalovaná s odkazom na ustanovení zákona o poštových službách a Poštových podmienok Slovenskej pošty, ďalej na základe údajov na kópii obálky prvej poštovej zásielky konštatovala, že adresátom poštovej zásielky žalobkyne podanej na poštovú prepravu dňa 05.05.2008 bol JUDr. Š., a tento svoj list datovaný z 05.05.2008 zaslala žalobkyňa na adresu Národnej banke Slovenska až poštovou zásielkou podanou na poštovú prepravu dňa 02.06. 2008.

K obsahu tohto listu žalobkyne žalovaná uviedla, že v ňom boli uvedené tvrdenia žalovanej boli predložené bez akýchkoľvek relevantných dôkazov o tom, že žalobkyňa mala zabezpečiť vyhotovenie znaleckého posudku o pravosti a nepozmenenosti predmetných dvoch zalaminovaných listín (potvrdení z 15.05.2007 a zo 17.05.2007), ktorými disponuje žalobkyňa a ktoré nechcela ponechať u žalovanej.

Na základe uvedeného ako aj relevantnej súdnej judikatúry žalovaná vyhodnotila tvrdenia žalobkyne nehodnoverné v súlade s § 24 ods. 11 zák. č. 747/2004 Z.z.

K námietke žalobkyne, že jej nebolo umožnené v zmysle § 26 zák. č. 747/2004 Z.z. pred vydaním rozhodnutia o uložení poriadkovej pokuty vyjadriť sa k obsahu spisu, žalovaná s odkazom na systematiku zák. č. 747/2004 Z.z. uviedla v odôvodnení, že záver, že ust. § 26 sa paušálne vzťahuje aj na postup podľa § 38 o ukladaní poriadkových pokút (poriadkových opatreniach), pri celom dohľade nad finančným trhom, a to vrátane dohľadu na diaľku a dohľadu na mieste, nie je možný, nakoľko nie sú predmetom úpravy tretej časti zák. č. 747/2004 Z.z., kde sa nachádza ustanovenie aj ust. § 26. Navyše žalobkyňa podľa žalovanej musela nepochybne vedieť o svojom vlastnom konaní pri výkone dohľadu, teda žalobkyňa nepochybne musela vedieť aj o svojom konaní pri uskutočňovanom dokazovaní.

Podľa § 26 zák. č. 747/2004 Z.z. platí, že ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak, Národná banka Slovenska je pred vydaním rozhodnutia vo veci povinná vyzvať účastníkov konania, aby sa oboznámili so spisovým podkladom ku konaniu a aby sa k nemu písomne vyjadrili v lehote určenej Národnou bankou Slovenska; ak tento zákon alebo osobitný zákon 1) neustanovuje inak, táto lehota nemôže byť kratšia ako päť pracovných dní odo dňa doručenia výzvy. To neplatí pri vydaní predbežného opatrenia, pri zavedení nútenej správy nad dohliadaným subjektom podľa osobitného zákona, 28) pri ponuke na prevzatie podľa osobitného zákona, 29) ani pred vydaním rozhodnutia v konaní, ktoré sa začalo na žiadosť účastníka konania, ak podkladom pre rozhodnutie v tomto konaní sú len listiny predložené účastníkom konania. Ak sa účastník konania oboznámi so spisovým podkladom ku konaniu, Národná banka Slovenska o tom vyhotoví zápisnicu.

Podľa § 38 ods. 1 písm. a) zák. č. 747/2004 Z.z. Národná banka Slovenska môže uložiť poriadkovú pokutu tomu, kto bez závažného dôvodu sťažuje výkon dohľadu na mieste alebo dohľadu na diaľku najmä tým, že neposkytne Národnej banke Slovenska alebo osobám povereným výkonom dohľadu požadované doklady alebo informácie súvisiace s dohliadanými subjektmi, prípadne inú súčinnosť požadovanú na účely výkonu dohľadu na mieste alebo dohľadu na diaľku.

Takisto sa žalovaná v svojom odôvodnení zaoberala aj námietkou žalobkyne, podľa ktorej zverenie dohľadu nad poisťovníctvom do kompetencie Národnej banky Slovenska je údajne neústavné, pretože poisťovníctvo je výslovne vyňaté z kompetencie Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB). Túto námietku odmietla ako neopodstatnenú. Rovnako sa zaoberala aj otázkami zákonnej úpravy pravidiel pre postup pri ukladaní poriadkových pokút (poriadkových opatrení).

III.

Proti tomuto rozhodnutiu žalobkyňa podala žalobu zo dňa 12.11.2008 včas na Najvyšší súd Slovenskej republiky. V svojej žalobe žalobkyňa postupne veľmi detailne spochybnila všetky tri rozhodnutia vydané orgánmi žalovanej vo veci uloženia pokuty.

Čo sa týka argumentov u samotného napadnutého rozhodnutia (zo dňa 24.09.2008 č. GUV – 1005/2008 – 2), žalobkyňa po tom, čo uviedla, že žalovaná „opravila“ svoje

druhostupňové rozhodnutie zo dňa 03.06.2008, opätovne neodstránila nezákonnosť celého konania resp. predchádzajúcich rozhodnutí, pričom ako dôvody nezákonnosti uviedla tieto nasledujúce (str. 17 a 18 súdneho spisu).

Najmä zdôraznila absenciu následku správneho deliktu, tzn. že v danom prípade ide o správny delikt poruchový (dohľad musí byť reálne sťaženy v dôsledku neposkytnutia informácií). Navyše podľa žalobkyne sa však zodpovedný subjekt môže zbaviť tejto zodpovednosti preukázaním závažného dôvodu. Avšak v napadnutom rozhodnutí nie je uvedené, v čom bol konkrétne ne/konaním žalobcu dohľad na diaľku sťaženy, tzn. žalovaná neuviedla konkrétny následok, ktorý je obligatórnym znakom pre naplnenie skutkovej podstaty tohto správneho deliktu.

Ďalej poukázala na absenciu samotného sťaženia dohľadu nepredložením dokladov, lebo v zmysle ust. § 42 ods. 8 zákona č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve v znení účinnom v čase vykonávania dohľadu sa príslušné ustanovenia zák. č. 747/2004 Z.z. môžu aplikovať iba pri výkone dohľadu na mieste. Podľa žalobkyne z cit. ustanovení vyplýva, že mimo § 35 zák. č. 747/2005 Z.z. sa pri výkone dohľadu nad poisťovníctvom na diaľku postupuje výlučne podľa zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a to najmä podľa § 42 a nasl. ustanovení tohto zákona.

Podľa § 42 ods. 8 zák. č. 95/2002 Z.z. pri výkone dohľadu podľa odseku 1 formou kontroly na mieste sa vzťahy medzi Národnou bankou Slovenska a osobami podliehajúcimi tomuto dohľadu spravujú ustanoveniami osobitného zákona. (odkaz pod čiarou na zák. č. 747/2004 Z.z.).

V tejto súvislosti tiež žalobkyňa zdôraznila, že v žiadosti o predloženie dokladov a poskytnutie súčinnosti č. ODO-6788/2007 z 20.06.2007 požadovala žalovaná štyri okruhy údajov bez toho, aby konkrétne uviedla prečo sú požadované údaje potrebné pre riadny výkon dohľadu na diaľku. Práve v kontexte prv sprístupnených (dňa 15.05.2007 bola splnená 1. požiadavka žalovanej) a zamestnancom žalovanej (Ing. J. ako vedúci dohliadacej skupiny jednoznačne svojim vlastnoručným podpisom mal potvrdiť nahranie, prehliadanie ale aj prevzatie a vnesenie mimo budovy poisťovne CD – nosiča s údajmi o všetkých platných aj zrušených poisťných zmluvách žalobcu) doložených údajov a informácii o činnosti má

žalobca za to, že v plnom rozsahu žalobca splnil jej požiadavku v tom smere, že preukázal zdokumentovanie svojej činnosti.

Súčasne žalobkyňa podčiarkla tú skutočnosť, že ak žalovaná považuje za preukázaný skutkový stav popísaný v hornej časti listiny z 15.05.2007, je pre žalobkyňu nepochopiteľné, prečo odmieta pokladať za preukázanú aj okolnosť fyzického prevzatia CD – nosiča s podrobnými údajmi o poisťovacej činnosti žalobkyne, ktorá je jasne a zrozumiteľne zachytená v dolnej časti tej istej listiny tesne nad podpisom zodpovedného zamestnanca žalovanej.

Čo sa týka požiadaviek žalovanej uvedených pod bodmi 2. až 4. žiadosti, tieto alebo nespádajú pod predmet dohľadu (bod 2.), alebo boli žalovanej už v minulosti (konkrétne do roku 2002) predložené (bod 3.) alebo boli splnené v rámci výročnej správy aktuára za rok 2006 a neboli žalovanou namietané (bod 4. žiadosti).

Takisto konštatovala neodôvodnenosť výšky uloženej sankcie a jej neadekvátnosť. Svoje odôvodnenie výšky pokuty žalovaná iba oprela len o teoretické zásady ukladania pokút, poukazujúc na bezprecedentné sťažovanie dohľadu, ktorého sa údajne predtým nedopustila žiadna poisťovňa, avšak tieto svoje tvrdenia vôbec neoprel o skutkové okolnosti prípadu. V rozhodnutí podľa žalobkyne naďalej chýba posúdenie času trvania protiprávnosti konania, rozsahu jeho následkov, prípadného opakovaného porušenia povinností alebo porušenia viacerých povinností, ako kritérií uvádzaných v § 38 ods. 2 zák. č. 747/2004 Z.z., ako aj zákonu zodpovedajúca analýza vplyvu týchto okolností na stanovenie výšky pokuty.

V závere svojej žaloby žalobkyňa poukázala na možný nesúlad niektorých ustanovení zákona č. 566/1992 Zb. a zák. č. 747/2004 Z.z. s Ústavou Slovenskej republiky, konkrétne s článkom 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2, čl. 56, či. 86 písm. f) a čl. 122 Ústavy Slovenskej republiky, pričom v svojej argumentácii vyzdvihla osobitný vplyv čl. 2, čl. 3.3. a čl. 25 Protokolu o štatúte Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB). Osobitne citovala čl. 25.2 uvedeného protokolu, podľa ktorého je „*právomoc vykonávať dohľad, resp. kompetencia prispievať ku obozretnému dohľadu nad podnikaním poisťovní, z kompetencie ESCB a tým aj z kompetencie národných centrálnych bánk vylúčená.*“ V súvislosti s týmito argumentmi navrhla, aby Najvyšší súd v súlade s ust. § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. prerušil konanie a podal

Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na preskúmanie súlade uvedených ustanovení s ústavou.

Žalobkyňa požadovala zrušenie všetkých troch rozhodnutí žalovanej s priznaním náhrady trov konania. Takisto žalobkyňa žiadala odložiť vykonateľnosť napadnutých rozhodnutí žalovanej.

IV.

Z vyjadrenia žalovanej z 31.03.2009 vyplýva, že sa vyjadruje iba k III. časti žaloby, v ktorej žalobkyňa tvrdí, že žalovaná ani svojim rozhodnutím zo dňa 24.09.2008, č.: GUV 1005/2008-2, „neopravila“ svoje druhostupňové rozhodnutie zo dňa 03.06.2008, pretože odôvodnenie výšky uloženej poriadkovej pokuty oprela len o teoretické zásady ukladania pokút, avšak svoje tvrdenia neoprela o skutkové okolnosti prípadu.

V súvislosti so zmenou preskúmaného právoplatného druhostupňového rozhodnutia žalovanej č. GUV-1005/2008 z 3.6.2008 žalovaná zdôraznila, že v danom prípade rozhodla o uvedenej zmene právoplatného rozhodnutia výlučne z dôvodov formálno-právnej procesnej presnosti, a to v záujme eliminovania právnych nejasností o ďalšom postupe z hľadiska problematiky opravných prostriedkov, keďže dôvod uloženia poriadkovej pokuty žalobkyňi aj za nezákonné sťažovanie postupu v konaní o uložení poriadkovej pokuty zo strany žalobkyne bol prvý raz explicitne uvedený až vo výroku druhostupňového rozhodnutia žalovanej.

Vo vzťahu k požiadavke žalobkyne, aby Najvyšší súd prerušil konanie a podal Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na zaujatie stanoviska k súlade niektorých ustanovení zákona č. 566/1992 Zb. a ustanovení zákona o dohľade s Ústavou Slovenskej republiky, žalovaná tvrdila, že takto formulovaný žalobný návrh nemá oporu v zákone.

Preto požaduje, aby ho Najvyšší súd v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol.

Na pojednávaní vykonanom dňa 29.09.2009 sa žalobkyňa pridrжала v plnom rozsahu svojich doteraz uvedených tvrdení. Navyše krátkou cestou predložila konajúcemu súdu znalecký posudok znalca RNDr. M., P., znalca v odboru kriminalistika a písomoznalectvo

z 15.09.2008. Podľa žalobkyne tento znalecký posudok s vysokou pravdepodobnosťou stanovil, že potvrdenie je podpísané riadnym podpisom, to znamená, že ide o prvopisy Ing. J. (pracovníka žalovanej) a nie sú zistené žiadne stopy o tom, že by niektoré časti boli do skúmaných listín doplňované dodatočne.

Na výzvu súdu sa žalovaná vyjadrila listom z 10.11.2009 k predloženému znaleckému posudku ako aj k argumentom žalobkyne. Vo vzťahu k posudku českého znalca RNDr. M. z 15.09.2008 žalovaná uviedla, že už len z časových dôvodov sa objektívne nemohla s ním zaoberať v rámci konania, rozhodovania a odôvodnenia súvisiaceho s vydaním napadnutých troch rozhodnutí žalovanej. Tiež s odkazom na platnú judikatúru Najvyššieho súdu (3Sžz 1/2008-160 z 18.06.2009) a Zmluvu uzavretou medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o právnej pomoci poskytovanej justičnými orgánmi zo dňa 29.10.1992 a vyhlásenou oznámením č. 193/1993 Z.z. zo dňa 27.08.1993 v Zbierke zákonov Slovenskej republiky zdôraznila, že oprávnenie vykonávať znaleckú činnosť a vyhotovovať znalecké posudky na úradné účely v Slovenskej republike majú osoby (či už fyzické osoby alebo právnická osoby), ktoré sú zapísané v zozname znalcov vedenom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Navyše znalec RNDr. M., ktorý je českým znalcom pre odbor „Kriminalistika“ so špecializáciou „technické zkoumání dokladů a písemností, ověřování pravosti platidel“ pre odbor „Písmoznalectví“ s jeho špecializáciou „písmo strojové“, preto nie je znalcom pre ručné písmo.

Ďalej chronologicky prezentovala skutočnosti predchádzajúce vydaniu jednotlivých napadnutých rozhodnutí žalovanej. Najmä sa zamerala na opis skutočností tesne súvisiacich s listom zo dňa 15.05.2007.

Podaním zo dňa 27.01.2010 žalovaná opätovne reagovala na vyjadrenie žalobcu zo dňa 15.01. 2010. Žalovaná v tomto podaní sumarizuje argumenty k viacerým žalobkyne, a to,

- či bola naplnená skutková podstata správneho deliktu,
- či bolo preukázané konanie žalobkyne spočívajúce v marení,
- či je možné spochybňovať potvrdení o prevzatí žalovanou, najmä z pohľadu nutnosti skúmania pravosti listín – potvrdení z 15.5.2007 a zo 17.5.2007, predložených žalobcom a hodnovernosti znaleckého posudku vyhotoveným 15.09.2009 českým znalcom RNDr. M.,

- či boli porušené procesné práva žalobkyne údajným ignorovaním jeho procesných práva žalovaným na 1-stupňovom, 2- stupňovom a mimoriadnom konaní
- a či je preskúmateľné z dôvodu absencie riadneho odôvodnenia uloženia sankcie v predmetnej výške.

Záverom žalovaná zotrvala na svojich predchádzajúcich návrhoch, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto súdnom konaní v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku rozhodol tak, že podaný žalobný návrh žalobcu zo dňa 12.11.2008 v celom rozsahu zamietla.

Takisto žalobkyňa zaslala konajúcemu súdu svoje vyjadrenie zo dňa 15.01.2010, v ktorom stručne zosumariovala svoje dôvody nezákonnosti napadnutých rozhodnutí.

V.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako súd vecne príslušný rozhodovať o žalobe podanej v tejto veci (§ 33 zák. č. 747/2004 Z.z. v spoj. s ust. § 246 ods. 2 písm. a) a § 247 a nasl. O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj jemu predchádzajúce správne konanie v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe postupom podľa Druhej hlavy Piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že žaloba bola podaná oprávnenou osobou vo všeobecnej zákonnej lehote (§ 250b ods. 1 O.s.p.), nariadil vo veci pojednávanie (§ 250g ods. 1 O.s.p.) a po jeho verejnom vykonaní dospel k záveru, že podaná žaloba nie je dôvodná, pretože napadnuté rozhodnutie je vydané v súlade so zákonom, a preto žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. ako nedôvodnú zamietol.

Najvyšší súd na úvod zdôrazňuje tú skutočnosť, že žalobca okrem tejto žaloby podal dňa 26.06.2008 na Najvyšší súd tiež žalobu proti rozhodnutiu Bankovej rady Národnej banky Slovenska č.: GUV-1005/2008 zo dňa 03.06.2008, ktorá je evidovaná pod sp. zn. 5SŽ 56/2008. V danej veci konajúci senát uznesením sp. zn. 5SŽ 56/2008 zo dňa 29.09.2009 prerušil konanie až do právoplatného skončenia konania o žalobe proti rozhodnutiu vydanom na základe mimoriadneho opravného prostriedku vedenom pod sp. zn. 5SŽ 87/2008. Uvedené prerušenie vychádzalo z ust. § 250i ods. 4 O.s.p., podľa ktorého *ak rozhodnutie správneho orgánu bolo medzitým napadnuté protestom prokurátora, súd konanie o žalobe preruší*

až do jeho vybavenia; ak napadnuté rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené, súd konanie o žalobe zastaví. Obdobne sa postupuje, ak pred podaním žaloby na súd sa proti právoplatnému rozhodnutiu správneho orgánu podal mimoriadny opravný prostriedok.

Podľa § 32 ods. 5 zák. č. 747/2004 Z.z. právoplatné rozhodnutie môže z vlastného alebo z iného podnetu preskúmať banková rada. Banková rada preskúmané rozhodnutie zmení alebo zruší, ak bolo vydané v rozpore so zákonom alebo s iným všeobecne záväzným právnym predpisom a od jeho právoplatnosti neuplynuli tri roky. Pre rozhodnutie je rozhodujúci skutkový a právny stav v čase vydania preskúmaného rozhodnutia. Proti tomuto rozhodnutiu bankovej rady nemožno ďalej podať rozklad.

Z uvedených ustanovení Najvyššiemu súdu jednoznačne vyplýva zámer zákonodarcu, aby pod súdny prieskum boli podriadené iba tie rozhodnutia správnych orgánov, ktoré sa vyznačujú charakterom nemennosti, tzn. právne stabilné. V tomto štádiu využívania ochranných mechanizmov je potom dané na výber účastníkom správneho konania, či využijú mimoriadne opravné prostriedky aplikovateľné v správnom konaní alebo využijú súdny ochranu poskytovanú právnym súdnictvom podľa 5. časti Občianskeho súdneho poriadku. Subsidiárna povaha súdneho prieskumu vylučuje súčasné využitie oboch prostriedkov právnej ochrany.

Podľa § 245 ods. 1 O.s.p. pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu posúdi súd i zákonnosť prv urobeného správneho rozhodnutia, o ktoré sa preskúmané rozhodnutie opiera, ak bolo preň prv urobené rozhodnutie záväzné a ak nie je na jeho preskúmanie určený osobitný postup.

Preto, ak sa žalobkyňa po vydaní právoplatného rozhodnutia č. GUV-1005/2008 z 03.06.2008 druhostupňovým orgánom žalovaného rozhodol podaním podnetu z 11.06.2008 vyvolať mimoriadne preskúmanie právoplatného rozhodnutia, nemohol sa súčasne podaním doručeným na Najvyšší súd dňa 26.06.2008 domáhať v zmysle hore cit. ust. § 250i ods. 4 O.s.p. práva na rýchlu súdnu ochranu a okamihom vydaním zmeňujúceho rozhodnutia žalovaného č: GUV-1005/2008-2 z 24. septembra 2008 mu aj toto právo vydaním rozhodnutia správneho orgánu v mimoriadnom prieskumnom konaní zaniklo (citácia „*ak napadnuté rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené, súd konanie o žalobe zastaví*“), a vzniklo mu právo

požiadať iba o súdny prieskum právoplatného rozhodnutia žalovaného č: GUV-1005/2008-2 z 24. septembra 2008 bez možnosti aplikácie ust. § 245 ods. 1 O.s.p.

Na základe uvedeného pri súčasnej právnej situácii žalobcu je Najvyšší súd oprávnený vykonať súdny prieskum iba v prípade napadnutého rozhodnutia žalovaného č: GUV-1005/2008-2 z 24. septembra 2008, hoci žalobca podal v tomto konaní „komplexnú“ žalobu, tzn. že v nej napadol nezákonnosť rozhodnutí 1-stupňového, 2-stupňového rozhodnutia ako aj rozhodnutia žalovaného č: GUV-1005/2008-2 z 24. septembra 2008 ako aj postupov im predchádzajúcich.

V ustanovení § 250j ods. 1 a 2 O.s.p. podľa ktorého *súd na základe preskúmania napadnutého rozhodnutia a postupu správneho orgánu v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe dospeje k záveru, či rozhodnutie a postup správneho orgánu v týchto medziach žaloby sú v súlade so zákonom, a až na tomto základe vysloví rozsudok* – je zakomponovaná tzv. koncentračná zásada správneho súdnictva. Uvedená koncentračná zásada je limitovaná nielen časovo ale tiež svojim limitným rozsahom, tzn. rozsahom námietok, o ktorých rozhodoval správny orgán na poslednom stupni.

Proti rozhodnutiu žalovanej č: GUV-1005/2008-2 z 24. septembra 2008 žalobkyňa v žalobe uplatnila tieto námietky (str. 17 a 18) :

- absencia následku správneho deliktu, tzn. že v danom prípade ide o správny delikt poruchový (dohľad musí byť reálne sťažený v dôsledku neposkytnutia informácií),
- absencia samotného sťaženia dohľadu nepredložením dokladov, lebo v zmysle ust. § 42 ods. 8 zákona č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve v znení účinnom v čase vykonávania dohľadu sa môže aplikovať iba pri výkone dohľadu na mieste,
- neodôvodnenosť výšky uloženej pokuty.

Najvyšší súd k jednotlivým námietkam žalobkyne uvádza nasledovné argumenty:

- **absencia následku správneho deliktu:**

Podľa § 38 ods. 1 písm. a) zák. č. 747/2004 Z.z. Národná banka Slovenska môže uložiť poriadkovú pokutu tomu, kto bez závažného dôvodu sťažuje výkon dohľadu na mieste alebo dohľadu na diaľku najmä tým, že neposkytne Národnej banke Slovenska alebo osobám

povereným výkonom dohľadu požadované doklady alebo informácie súvisiace s dohliadanými subjektmi, prípadne inú súčinnosť požadovanú na účely výkonu dohľadu na mieste alebo dohľadu na diaľku.

Žalobkyňa v svojej obrane poukazuje na následok deliktu a opomenula podstatu deliktu, ktorá spočíva v zakázanom spôsobe konania. Princíp administratívno-právnej zodpovednosti vychádza z nerešpektovania zákonnej povinnosti, ktorá je povinnej osobe adresovaná hmotným právom. Z hora citovaného ust. § 38 ods. 1 písm. a) Najvyššiemu súdu vyplýva záver, že objektívna stránka skutkovej podstaty tohto deliktu je vymedzovaná činnosťou kontrolovaného subjektu, ktorá má svoju podstatu v sťažovaní výkonu dohľadu. Aby takto všeobecne vymedzená objektívna stránka bola predvídateľná, zákonodarca demonštratívny spôsobom načrtol možný spôsob sťažovania vo forme neposkytnutia úradným osobám žalovanej požadovaných dokladov alebo informácií súvisiacich s dohliadanými subjektmi.

Na tomto mieste sa Najvyšší súd stotožňuje s argumentáciou žalovanej, že poriadková pokuta predstavuje určitú administratívno-procesnú sankciu za poriadkový delikt, ktorým bolo protiprávne konanie – nečinnosť žalobkyne, ktorá ako dohliadaný subjekt ani po opakovaných výzvach a predĺžovaných lehotách určených na splnenie si svojej zákonnej povinnosti voči orgánu dohľadu neodstránila protiprávny stav a výkon dohľadu bez závažnejších dôvodov naďalej sťažovala. Pritom tento správny delikt vzhľadom na svoj procesno-právny charakter nemôže klásť dôraz na následok. Za tejto situácie potom Najvyšší súd musel námietku žalobkyne, že nebola naplnená skutková podstata správneho deliktu, že naplnenie znakov skutkovej podstaty nebol žalobkyni vzhľadom na absentujúci následok preukázaný, označiť ako nedôvodnú

Ako celkom nedôvodná požiadavka sa v tomto prípade javí obrana žalobkyne, že niektoré požadované údaje alebo informácie sa jej javili ako pre kontrolu neopodstatnené. Táto úvaha žalobkyne je založená na subjektívnom zvážení dôvodnosti podkladov kontroly žalobkyňou, pričom žalobkyňa k jednotlivým okruhom zaujala nasledovné stanoviská :

- požiadavky žalovanej uvedené pod bodom 2. žiadosti nespádajú pod predmet dohľadu,
- požiadavky žalovanej uvedené pod bodom 3. žiadosti boli žalovanej už v minulosti (konkrétne do roku 2002) predložené a
- požiadavky žalovanej uvedené pod bodom 4. žiadosti boli splnené v rámci výročnej správy aktuára za rok 2006 a neboli žalovanou namietané.

Ak sa za tejto situácie žalobkyňa domnievala, že žalovaná prekračuje právomoc jej zverenú zákonom (čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) a jej konanie pre ňu týmto predstavuje nezákonný zásah, potom mala k dispozícii iné prostriedky právnej pomoci, a preto nemala túto situáciu riešiť podaním správnej žaloby podľa 2. hlavy Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Navyše je potrebné zobrať do úvahy, že chráneným objektom pri tejto povinnosti bola v tomto prípade ochrana nerušeného priebehu a účelu výkonu dohľadu, ktorý bol nečinnosťou žalobkyne evidentne narušený neposkytnutím požadovaných dokladov a údajov.

- **absencia samotného sťaženia dohľadu nepredložením dokladov:**

Najvyšší súd vychádza pri zisťovaní skutkového stavu preukazujúceho naplnenie uvedenej skutkovej podstaty deliktu právne vymedzeného v § 38 ods. 1 písm. a) zák. č. 747/2004 Z.z. Na naplnenie tejto skutkovej podstaty je nutnou podmienkou preukázať také správanie kontrolovaného subjektu, ktoré spočíva napríklad v neposkytnutí osobám povereným kontrolou vyžiadaných dokladov alebo informácií súvisiacich s dohliadanými subjektmi v rozsahu požadovanom žalovanou.

Zo skutkového stavu zisteného žalovanou vyplýva pre Najvyšší súd jednoznačne, že žalobkyňa včas, tzn. v požadovanej lehote nepredložila všetky doklady v rámci vymedzenom žalovanou. Žalobkyňa v svojej žalobe nespochybnila samotnú skutočnosť, že nedôvodne meškala so zaslaním listín a údajov požadovaných žalovanou. Naopak, žalobkyňa poukazuje, že samotná žiadosť žalovanej o predloženie dokladov a poskytnutie súčinnosti č. ODO-6788/2007 z 20.06.2007 požadovala predloženie štyroch okruhov údajov. A práve argumentácia žalobkyne sa sústredila na spochybňovanie oprávnenosti a dôvodnosti predloženia 2. až 4. okruhu dokladov a údajov. Najvyšší súd sa v hore uvedenej Vo vzťahu k 1. okruhu údajov žalobkyňa odvolávajúc sa na písomné potvrdenie z 15.05.2007 argumentovala, že si svoju povinnosť včas a riadne splnila. Žalovaná túto skutočnosť spochybňovala s odkazom na text svojho originálu potvrdenia, v ktorom sporný text obsiahnutý na potvrdení žalobkyne :

“Nad rámec vyššie uvedeného potvrdenia potvrdzujem prevzatie 1 ks CD súboru MS Excel – zoznam poisťných zmlúv poisťovne platných aj zrušených (s výplatou odkupnej

hodnoty)“ ako aj z potvrdenia zo 17.05.2007: “Potvrdzujem, že CD nosič s požadovanými údajmi, ktorý bol dňa 15.5.2007 sprístupnený v počítači poisťovne a zároveň fyzicky prevzatý za účelom dohľadu (poistné zmluvy platné aj zrušené s výplatom odkupných hodnôt ....)“, nebol na jej potvrdení uvedený. Za tejto situácie bola žalobkyňa zaťažená dôkazným bremenom preukázať svoje tvrdenie, že hore uvedená veta a súčasne chýbajúca na listine žalovanej, bola pripojená oprávnenne.

Podľa § 24 ods. 3 zák. č. 747/2004 Z.z. je účastník konania na podporu a preukázanie svojich tvrdení povinný bezodkladne predložiť listinné dôkazy, ktoré má k dispozícii, a navrhnúť iné dôkazy, ktoré sú mu známe; na dôkazy, ktoré účastník konania neuplatnil v prvostupňovom konaní o svojej žiadosti a uplatnil ich v druhostupňovom konaní, sa v druhostupňovom konaní prihliadne len vtedy, ak účastník konania preukáže, že tieto dôkazy bez svojho zapríčinenia objektívne nemohol uplatniť do vydania prvostupňového rozhodnutia. Národná banka Slovenska je oprávnená vykonať aj také dôkazy, ktoré nie sú predložené ani navrhované účastníkmi konania, ak majú význam pre konanie a rozhodovanie vo veci.

Žalobkyňa z celého možného spektra povolených dôkazných prostriedkov (§ 24 ods. 1 zák. č. 747/2004 Z.z.) sa sústredila na preukazovanie svojho tvrdenia predložením listiny, ktorá však nemohla, okrem skutočnosti, že uvedený sporný text sa na nej nachádza, preukázať nič iné. Na preukázanie hodnovernosti tohto textu žalovaná požadovala vykonať znalecké dokazovanie, a touto povinnosťou zaťažila žalobkyňu. Ako celkom irelevantné správne označila žalovaná požiadavku neodovzdať listinu žalovanej s odôvodnením žalobkyne, že išlo o dôležitý dôkaz v tomto konaní. Bolo preto úlohou žalobkyne túto povinnosť si splniť, ale ako vyplýva z nespornej argumentácie obidvoch strán, žalobkyňa požadovaný znalecký posudok nepredložila ani v odvolacom správnom konaní (dátum vyhotovenie 15.09.2008 toto ani neumožňoval). Predloženie znaleckého posudku, ktorému sú zo strany žalovanej navyše opodstatnene vytýkané podstatné chyby, Najvyšší súd vyhodnotil vzhľadom na ukončené správne konanie v zmysle hore uvedeného § 24 ods. 3 záver prvej vety zák. č. 747/2004 Z.z. ako oneskorenie predložené. Na tomto záveru nič nemení to, že Najvyšší súd sa tiež stotožňuje so závermi týkajúcimi sa vypovedajúcej hodnoty znaleckých posudkov vyhotovených českými znalcami pre potreby súdneho konania obsiahnutými v rozsudku 3Sžz 1/2008 – 160.

- **neodôvodnenosť výšky uloženej sankcie:**

Žalobkyňa svoje argumenty o neodôvodnení výšky pokuty oprela o svoje tvrdenie, že žalovaná sa nezaoberala so všetkými hľadiskami, ktoré zákon ako predpoklad takej úvahy o uložení pokuty stanovuje. S týmto argumentom nemôže Najvyšší súd súhlasiť.

Žalovaná v odvolacom rozhodnutí sa vysporiadala s odôvodnením výšky pokuty v sume 400.000,- Sk odkazom na nezákonné sťažovanie výkonu dohľadu na diaľku, ktorého závažnosť bola žalovanej zvýšená bezprecedentným a mimoriadne závažným spôsobom. Správanie žalobkyne, ktoré žalovaná v svojom odôvodnení v závere charakterizovala, že ešte dohľad na diaľku žiadna iná poisťovňa a ani iný dohliadaný subjekt takým spôsobom nesťažoval, má svoje jasné dôvody, ktoré sú zrejmé v predchádzajúcich častiach odôvodnenia. V súvislosti s celým odôvodnením druhostupňového rozhodnutia sú potom argumenty žalovanej určujúce výšku uloženej pokuty dostatočné a tvoria vnútornú jednotu. Na základe uvedeného sa Najvyšší súd stotožnil s argumentáciou žalovanej z jej vyjadrenia zo dňa 27.10.2008 a túto námietku žalobkyne odmietol ako nedôvodnú.

Vo vzťahu k namietanému ústavnému a komunitárnemu nesúladu Najvyšší súd si neosvojil argumenty žalobcu, lebo ani komunitárne predpisy nepodporili myšlienku žalobcu o strate nezávislosti žalovaného. Najmä text čl. 25 ods. 2 Protokolu o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky nepodporuje záver žalobkyne, že výlučná právomoc Európskej centrálnej banky týkajúcej sa špeciálnej obmedzujúcej výnimky je možné previesť (rozšíriť) aj na všetky centrálné banky v tom duchu, že potom nie je možné žiadnej centrálnej banke zveriť výkon dohľadu nad poisťovníctvom.

Navyše Najvyšší súd zbral aj do úvahy argumentáciu žalovanej, ktorá poukazovala na obidva konvergenčné dokumenty (Správa o konvergencii 2008 a Konvergenčná správa máj 2008), o ktorých vierohodnosti nemal Najvyšší súd žiadne pochybnosti a ktoré potvrdili zlučiteľnosť právnych predpisov Slovenskej republiky so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva a uvedeného Protokolu o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky.

K požiadavke žalobkyne, aby súd odložil vykonateľnosť napadnutých rozhodnutí žalovanej Najvyšší súd odkazuje na argumentáciu žalovanej, podľa ktorej žalobkyňa uhradila

uloženú poriadkovú pokutu dňa 07.07. 2008. Za tejto situácie Najvyšší súd žiadosť žalobkyne vyhodnotil ako nedôvodnú.

O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešnému žalobcovi, ktorý si včas uplatnil podľa § 151 O.s.p. svoj nárok na náhradu trov konania, je možno toto právo priznať.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu **n i e j e** prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).

V Bratislave 02. februára 2010

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová